

REPUBLIKA HRVATSKA
Općinski sud u Slavonskom Brodu
Trg pobjede 13, Slavonski Brod

Poslovni broj: P-396/2024-13

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
P R E S U D A

Općinski sud u Slavonskom Brodu, po sucu Pavi Garić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice Ljubice Kirijovska, OIB: 33089844936, iz Slavanskog Broda, Trg pobjede 26/4, zastupana po punomoćniku Tihomiru Kovačiću, odvjetniku u Slavonskom Brodu, protiv tužene Privredne banke Zagreb d.d., OIB: 02535697732, iz Zagreba, Radnička cesta 50, zastupana po punomoćnici Maji Čuljak, odvjetnici u Zagrebu, radi utvrđenja ništetnosti i isplate, nakon održane glavne javne rasprave zaključene 23. lipnja 2026., u nazočnosti zamjenice punomoćnika tužiteljice Željke Brandt, odvjetnice, a u odsutnosti uredno pozvane punomoćnice tužene, nakon javne objave presude, 29. srpnja 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuju se ništetnim odredbe Ugovora o kreditu broj: 9012075561 od 07.11. 2006. godine sklopljenog između tuženika kao kreditora i tužitelja kao korisnika kredita, solemniziranog po javnom bilježniku Miroslavu Bračunu iz Slavanskog Broda pod brojem: OU-1491/2006 dana 07.11. 2006. godine,

koja u točki 1. glasi:

„...koji odgovara protuvrijednosti od 30.300,00 CHF (slovima: tridesettisućatristo CHF) po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan korištenja kredita.”,

koja u točki 4. glasi:

„Na kredit u otplati Korisnik kredita obvezuje se platiti Banci kamatu po godišnjoj kamatnoj stopi koja je promjenjiva sukladno odluci Banke o kreditiranju građana, ...”,
„Kamata se obračunava u CHF...”,

koja u točkama 5. i 6. glasi:

„Kamata iz prethodnog stavka obračunava se u CHF, a naplaćuje u kunama po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan plaćanja kamate.”,

koja u točki 7.2. glasi:

„...plativo u kunskoj protuvri
jednosti po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan
plaćanja...

U slučaju promjene kamatne stope iz točke 4. ovog Ugovora, Korisnik kredita
pristaje da Banka povisi ... iznos anuiteta, te se obvezuje plaćati tako izmijenjene
anuitete. O izmijenjenom iznosu anuiteta Banka će pisano obavijestiti Korisnika
kredita. ... Ova obavijest sastavni je dio ovog Ugovora.”

koja u točki 12.9. glasi:

„Potpisom ovog Ugovora Korisnik kredita i Založni dužnik izjavljuju da su
upoznati s mogućim promjenama iznosa anuiteta u kunama nastalog uslijed promjene
tečaja CHF, te da potvrđuju da ih je Banka informirala o posljedicama i svim
eventualnim rizicima promjene tečaja CHF.”

II. Nalaže se tuženiku Privredna banka Zagreb d.d., OIB: 02535697732, iz
Zagreba, Radnička cesta 50, isplatiti tužiteljici Ljubici Kirijovska, OIB: 33089844936, iz
Slavonskog Broda, Trg pobjede 26/4, na ime stečenog bez osnove s osnova razlike u
tečaju CHF ukupan iznos od 4.090,48 EUR (slovima: četiri tisuće devedeset eura i
četrdeset osam centi) sa zakonskom zateznom kamatom koja teče na iznos od:

- 10,68 EUR od 01.11.2008. godine do isplate,
- 12,29 EUR od 01.01.2009. godine do isplate,
- 15,01 EUR od 01.02.2009. godine do isplate,
- 16,46 EUR od 01.03.2009. godine do isplate,
- 12,99 EUR od 01.04.2009. godine do isplate,
- 13,86 EUR od 01.05.2009. godine do isplate,
- 9,28 EUR od 01.06.2009. godine do isplate,
- 5,41 EUR od 01.07.2009. godine do isplate,
- 6,62 EUR od 01.08.2009. godine do isplate,
- 9,28 EUR od 01.09.2009. godine do isplate,
- 9,29 EUR od 01.10.2009. godine do isplate,
- 7,30 EUR od 01.11.2009. godine do isplate,
- 11,84 EUR od 01.12.2009. godine do isplate,
- 15,23 EUR od 01.01.2010. godine do isplate,
- 20,15 EUR od 01.02.2010. godine do isplate,
- 19,15 EUR od 01.03.2010. godine do isplate,
- 25,92 EUR od 01.04.2010. godine do isplate,
- 24,82 EUR od 01.05.2010. godine do isplate,
- 28,09 EUR od 01.06.2010. godine do isplate,
- 47,95 EUR od 01.07.2010. godine do isplate,
- 44,11 EUR od 01.08.2010. godine do isplate,
- 55,71 EUR od 01.09.2010. godine do isplate,
- 52,41 EUR od 01.10.2010. godine do isplate,
- 45,07 EUR od 01.11.2010. godine do isplate,
- 61,13 EUR od 01.12.2010. godine do isplate,
- 79,79 EUR od 01.01.2011. godine do isplate,
- 67,64 EUR od 01.02.2011. godine do isplate,
- 72,50 EUR od 01.03.2011. godine do isplate,
- 66,60 EUR od 01.04.2011. godine do isplate,
- 67,81 EUR od 01.05.2011. godine do isplate,
- 93,05 EUR od 01.06.2011. godine do isplate,

- 94,93 EUR od 01.07.2011. godine do isplate,
- 116,21 EUR od 01.08.2011. godine do isplate,
- 106,64 EUR od 01.09.2011. godine do isplate,
- 95,59 EUR od 01.10.2011. godine do isplate,
- 94,38 EUR od 01.11.2011. godine do isplate,
- 93,58 EUR od 01.12.2011. godine do isplate,
- 98,72 EUR od 01.01.2012. godine do isplate,
- 104,12 EUR od 01.02.2012. godine do isplate,
- 104,72 EUR od 01.03.2012. godine do isplate,
- 101,43 EUR od 01.04.2012. godine do isplate,
- 103,36 EUR od 01.05.2012. godine do isplate,
- 105,20 EUR od 01.06.2012. godine do isplate,
- 102,82 EUR od 01.07.2012. godine do isplate,
- 95,41 EUR od 01.08.2012. godine do isplate,
- 102,66 EUR od 01.09.2012. godine do isplate,
- 99,17 EUR od 01.10.2012. godine do isplate,
- 103,29 EUR od 01.11.2012. godine do isplate,
- 105,66 EUR od 01.12.2012. godine do isplate,
- 1.235,15 EUR od 01.01.2013. godine do isplate,

i to do 31. srpnja 2015. godine u visini eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta, koje je prethodilo tekućem polugodištu, uvećane za pet postotnih poena, od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. godine po stopi koja se dobije uvećanjem prosječne kamatne stope na stanje kredita određenim na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 01. siječnja 2023. godine nadalje po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, sve u roku od 15 dana.

III. Nalaže se tuženiku Privredna banka Zagreb d.d., OIB: 02535697732, iz Zagreba, Radnička cesta 50, naknaditi tužitelju Ljubici Kirijovska, OIB: 33089844936, iz Slavonskog Broda, Trg pobjede 26/4, troškove parničnog postupka u iznosu 4.376,25 eur (slovima: četiri tisuće tristo sedamdeset šest eura i dvadeset pet centi) sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od 17. srpnja 2024. do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, sve u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužiteljica u tužbi navodi da su 07.11. 2006. tužitelj i tuženik sklopili Ugovor o kreditu broj: 9012075561, temeljem kojeg ugovora je tuženik, kao kreditor odobrio tužitelju, kao korisniku kredita iznos kredita u kunsjoj protuvrijednosti od 30.300,00 CHF po srednjem tečaju tuženika za CHF na dan korištenja kredita, s rokom vraćanja od 84 mjeseci. Kredit je isplaćen tužitelju 10.11. 2006. godine. Istim ugovorom ugovoreno je da se kredit otplaćuje u jednakim mjesečnim anuitetima, a podmiruje se

u kunama obračunatim po srednjem tečaju tuženika za CHF na dan plaćanja. Prvi anuitet dospio je na naplatu 31. 12. 2006. godine, a svaki sljedeći zadnjeg dana u mjesecu. Pored iznosa glavnice tužitelj je tuženiku temeljem članka 4. ugovora bio u obvezi platiti i kamatu, koja je na dan sklapanja ugovora iznosila 4,65% godišnje, a koja je promjenjiva u skladu s odlukom o kamatnim stopama tuženika. Tužitelj je otplatio predmetni kredit u cijelosti. O ugovornoj kamati s ugovorenom promjenjivom, godišnjom kamatnom stopom ugovorne i parnične stranke nisu posebno pregovarale, s obzirom da se radilo o tipskom ugovoru kreditora/tuženika, na sadržaj kojeg tužitelj nije imao mogućnosti utjecati. Tuženik je za vrijeme trajanja otplate kredita jednostrano mijenjao kamatnu stopu, bez da se o tome pojedinačno pregovaralo, te je ista od dana isplate kredita do dana otplate kredita u cijelosti, višekratno mijenjana jednostranom odlukom tuženika, na štetu tužitelja. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu br. P-1401/12 od 4. srpnja 2013. godine, potvrđenom presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske br. PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. godine i presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske br. Revt-249/14 od 9. travnja 2015. godine, u točki 2. izreke, utvrđuje se da je tuženik Privredna banka Zagreb d.d., u razdoblju od 10. rujna 2003. godine do 31. prosinca 2008. godine, a koja povreda traje i nadalje, povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju - ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze u ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom banke i drugim internim aktima banke, a da prije i u vrijeme zaključenja ugovora tuženik i korisnici kreditnih usluga kao potrošači nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnu parametre i metodu izračuna tih parametara koje utječu na odluku tuženika o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača, te je time tuženik postupao suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača, te Zakona o obveznim odnosima. Presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske br. PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. godine, točkom I izreke, potvrđena je presuda Trgovačkog suda u Zagrebu br. P-1401/12 od 4. srpnja 2013. godine u dijelu točke 1., 2., 3., 4., 5., 6. i 7. izreke kojom se utvrđuje da je, između ostalih, tuženik Privredna banka Zagreb d.d., u razdoblju od 1. studenog 2004. godine do 31. prosinca 2008. godine povrijedila kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju – ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, pa su time tuženici postupali suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača, te Zakona o obveznim odnosima. U postupku koji je prethodio donošenju navedenih sudskih odluka sudovi su utvrdili da su ugovorne odredbe kojima se glavnica veže za valutu švicarski franak prosječnom potrošaču nerazumljive, nepoštene pa prema tome ništetne, jer su banke prije i u vrijeme zaključivanja ugovora propustile informirati potrošače o četiri činjenice: o općem riziku vezanom uz svaku valutnu klauzulu, o činjenici da je rizik intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za švicarski franak neusporedivo veći u odnosu na isti takav rizik u valutnoj klauzuli vezanoj uz euro, jer se tečajna politika Hrvatske narodne banke

temelji na održavanju stabilnog nominalnog tečaja kune prema euru, dok tečaj svih ostalih valuta u odnosu na kune nije pod kontrolom HNB-a, o tome da je rast tečaja švicarskog franaka u kontekstu skorog uvođenja EURO zone gotovo potpuno izvjestan, te o povećanom riziku koji donosi istovremeno ugovaranje valutne klauzule i promjenjive kamatne stope. S obzirom da su pravomoćnim presudama utvrđene ništetnim i nepoštenim ugovorne odredbe o promjenjivosti kamatne stope u skladu s jednostranom odlukom banke za sve ugovore o potrošačkom kreditu koji su sklapani u razdoblju između 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008. godine, kao i ugovorne odredbe kojima je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak za sve ugovore o potrošačkom kreditu koji su sklapani u razdoblju između 1. studenog 2004. do 31. prosinca 2008. godine, to je tuženik sukladno članku 323. Zakona o obveznim odnosima, u vezi i s člankom 1111., člankom 1115., te člankom 1046. istog Zakona, dužan vratiti tužitelju sve što je primio na temelju takvih odredbi ugovora. Člankom 502.c Zakona o parničnom postupku propisano je da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz članka 502.a stavka 1. istog Zakona da su određenim postupanjem, uključujući i propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti, te da će u tom slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati. Člankom 138.a Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br. 79/07, 125/07 i 79/09), odnosno člankom 118. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br. 41/14 i 110/15), propisano je da odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika. Tužitelj kao laik ne raspolaže dovoljnim ekonomskim znanjem da bi postavio točno određen tj. specificiran tužbeni zahtjev, navođenjem preplaćenog iznosa s osnova promjene kamatne stope (razlike u iznosu između obračunate kamate i inicijalno ugovorene kamate) i tečajne razlike (razlike s obzirom na tečaj na dan dospijeća anuiteta i na dan korištenja – isplate kredita) po svakom pojedinom mjesečnom anuitetu za razdoblje od 31.12. 2006. godine do 27. 12. 2012. godine, na koji tužitelj potražuje i zakonsku zateznu kamatu, već je vrijednost predmeta spora postavio okvirno, a tek nakon provođenja financijsko-knjigovodstvenog vještačenja na okolnosti visine dugovanja tuženika prema tužitelju, tužitelj će specificirati tužbeni zahtjev, sve to u skladu s člankom 186.b. stavkom 3. Zakona o parničnom postupku. Tužitelj tužbu podnosi Općinskom sudu u Slavonskom Brodu kao mjesno nadležnom, temeljem članka 19.I stavak 1. Zakona o potrošačkom kreditiranju, kojom odredbom je propisano da u sporovima koji nastanu u vezi s ugovorom o kreditu potrošač može pokrenuti postupak protiv druge ugovorne strane bilo pred sudovima države u kojoj druga ugovorna strana ima sjedište ili neovisno o sjedištu druge ugovorne strane, pred sudovima mjesta gdje potrošač ima prebivalište. Osim toga, člankom 11. predmetnog Ugovora o kreditu ugovorena je nadležnost suda u mjestu sjedišta podružnice tuženika, što također dovodi do nadležnosti Općinskog suda u Slavonskom Brodu. Slijedom navedenog, predlaže se sudu po provedenom postupku donijeti presudu.

2. Tuženik u odgovoru na tužbu se protivi tužbi i tužbenom zahtjevu u cijelosti kako u osnovu tako i u visini, te predlaže istu odbiti kao neosnovan uz naknadu troškova postupka tuženiku. U konkretnom slučaju tuženi nije koristio nedopuštene i nepoštene ugovorne odredbe koje se odnose na valutu uz koju je vezana glavnica - švicarski franak (dalje u tekstu: CHF) te na navodno jednostrano mijenjanje kamatne stope, a prilikom potpisivanja ugovora i trajanja ugovornog odnosa nije postojala zavaravajuća

poslovna praksa od strane tuženika. Tužitelj tužbom i tužbenim zahtjevom traži utvrđenje nišetnosti spornih odredaba Ugovora o kreditu 9012075561 od 07.11.2006.g. i isplatu novčanog iznosa od 40.000,00 kn sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama koje teku od dospelja do namirenja, uz naknadu troškova ovog postupka. Tuženi smatra da tužitelju nisu Ugovorom o kreditu 9012075561 od 07.11.2006.g., povrijeđena njegova prava kao potrošača, a sve jer tuženi nije koristio nedopuštene i nepoštene ugovorne odredbe koje se odnose na valutu uz koju je vezana glavica - švicarski franak te na navodno jednostrano mijenjanje kamatne stope, a prilikom potpisivanja ugovora i trajanja ugovornog odnosa nije postojala zavaravajuća poslovna praksa od strane tuženika. Netočno tužitelj navodi da bi u presudi Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012 od 04.07.2013. godine bile utvrđene naprijed navedene povrede iz Ugovora kreditu 9012075561 od 07.11.2006.g. Zahtjev koji ističe podnositelj kolektivne tužbe na koju se poziva tužitelj nije identičan, niti to može biti, zahtjevu ovdje tužitelja temeljem konkretnog ugovora. Naime, ugovorne odredbe u konkretnom slučaju nisu istovjetne sa sadržajem onih o kojima se sudilo u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača. Budući da nema objektivnog identiteta ugovorne odredbe o kojoj je suđeno u postupku zaštite kolektivnog interesa potrošača i ugovorne odredbe u Ugovoru sklopljenog među strankama (predmetnog Ugovora o kreditu), to se ovdje tužitelj ne može na tu presudu pozivati niti bi to imalo smisla, slijedom čega je navedena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu P-1401/12 irelevantna kako u pravnom tako i u činjeničnom pogledu. Za naglasiti je da isplata temeljem stjecanja bez osnove isključuje mogućnost traženja naknade štete, obzirom se radi o dvije različite pravne osnove, odnosno o dva različita pravna instituta za koje postoje bitno različiti uvjeti i pretpostavke prilikom utvrđivanja koji se međusobno isključuju. Važno je naglasiti da je Ugovor o kreditu 9012075561 od 07.11.2006.g. u potpunosti konzumiran i isplaćen odnosno zatvoren čime je Ugovor o kreditu prestao otplatom kredita. Istodobno je bitno naglasiti da iz čl. 131. ZZP-a iz 2009. jasno proizlazi da se tužba za zaštitu kolektivnih interesa (što je u ovom slučaju tužba tužitelja Potrošač) podnosi samo ako i dok postoji postupanje koje je protivno točno specificiranim odredbama ZZP. U skladu s navedenim, odluke sudova donesene povodom kolektivne tužbe tužitelja Potrošač odnose se na ugovorne odnose koji su na snazi s obzirom da Trgovački sud u Zagrebu u toč. 9. izreke presude poslovni broj P-1401/2012 nalaže bankama "da prekinu s gore opisanim postupanjem...". Kako je ugovorni odnos utužen u ovom predmetu okončan ne postoji povreda koju je potrebno otkloniti, a presuđenja iz predmeta Potrošač odnose se na ugovorne odnose u kojima još postoji ugovorni odnos i povreda istoga, očito je da se u ovom konkretnom slučaju predmetna tužba i pozivanje na utvrđenja iz predmeta Potrošač ukazuju u cijelosti neosnovanima. Iz navoda tužbe proizlazi zaključak da bi sporni Ugovor o kreditu bio i dalje na snazi, iako tome nije tako, jer je isti u cijelosti prestao isplatom kredita. Slijedom navedenog tužba je u cijelosti neutemeljena i činjenični navodi tužbe i tužbenog zahtjeva temelje se na pogrešnim i nepostojećim navodima. Nadalje se ističe kako je potpuno je jasno da su vjerovnici osiguravali svoje tražbine valutnom klauzulom, a sve kako zbog načela monetarnog nominalizma ne bi trpili zbog pada vrijednosti novca, a osobito kada se radilo o dugoročnim kreditima. Valutna klauzula je u bankarstvu na ovim prostorima prisutna radi očuvanja vrijednosti novca i dopuštena još od 80-tih godina prošlog stoljeća, naima ranije je odredbom članka 40. Zakona o narodnoj banci Jugoslavije (NN 93/91) ispuštena odredba ranije važećeg Zakona o novčanom sistemu koja je propisivala ništavim ugovorne odredbe što sadržavaju valutnu klauzulu, a ujedno je i zakonom o privremenim mjerama o izmjenama i dopunama zakona o devizom poslovanju (službeni list SFRJ 85/89) a koji

se primjenjivao od 1.1.1990. godine izostavljeni dio koji je zabranjivao ugovaranje valutnih klauzula, odnosno valutna je klauzula bila dopuštena. Ovaj postojeći pravni okvir kao i životna realnost dovela je do toga da je zakonodavac Zakonom o Izmjenama i dopunama zakona o obveznim odnosima iz 1994. godine (NN 3/94) izrijekom propisao mogućnost ugovaranja valutne klauzule. U konkretnom slučaju tužitelj je prilikom sklapanja spornog Ugovora o kreditu mogao birati u koji će ugovorni odnos ući, koji će kredit i koje vrste odabrati za financiranje svojih potreba sukladno vlastitim mogućnostima i potrebama, nakon čega samostalno i slobodno bira i donosi odluku o stupanju u ugovorni odnos kojom prilikom mu je u potpunosti poznato kakvu vrstu kreditnog odnosa ugovora, koja je valuta, koje je vrijeme isplate i otplate, čime je evidentno tužitelju bilo u cijelosti jasno što znači ugovaranje valutne klauzule kao jednog od osnovnih dijelova i sastojaka ugovora o kreditu. Kako je ugovorom jasno i nesumnjivo izražena volja ugovornih strana onda ne postoji potreba za njegovim tumačenjem. Ne može se dokazivati da je volja ugovornih strana bila različita od onoga što je u pisanoj ispravi jasno napisano. Sudionici u prometu slobodno uređuju obvezne odnose, kao i u konkretnom slučaju temeljem članka 2. ZOO-a, pa sud nije ovlašten tumačenjem "pronalažiti" neku drugu različitu volju ugovornih strana od one koja je jasno navedena u Ugovoru. Sud nije ovlašten umjesto stranaka sam odrediti sadržaj ugovora. Odredbom članka 84. ZZP iz 2003 i člankom 99. ZZP iz 2007 određeno je da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. (tako i Presuda VSRH, Revt-89/09 od 10.10.2013, Presuda i rješenje VSRH, Rev-x 179/09 od 24.10.2012, Presuda VSRH, Rev-2695/11) Konkretno primjenom ove zakonske odredbe nedopušteno je ocjenjivati nepoštenost ugovornih odredbi konkretnog Ugovora o kreditu, a što tužitelj neosnovano i nedopušteno čini. Za naglasiti je da su stranke u Ugovoru o kreditu jasno i nesumnjivo izrazile svoju volju, te su to jasno i potvrdile u tekstu samog Ugovora o kreditu gdje je jasno navedeno da su ugovorne strane upoznate sa Općim uvjetima poslovanja tuženika i da pristaju na njihovu primjenu, te su suglasne da su na sve što nije regulirano Ugovorom o kreditu primjenjuju Opći uvjeti poslovanja tuženika, ostali akti Banke kojima je regulirano kreditiranje građana, te da prihvaćaju sve njihove izmjene i dopune i pristaju na njihovu primjenu. Također stranke potpisom potvrđuju i izjavljuju da su upoznate sa mogućim promjenama iznosa anuiteta u kunama nastalog uslijed promjene tečaja CHF te potvrđuju da ih je Banka informirala o posljedicama i svim eventualnim rizicima promjene tečaja CHF (članak 12 Ugovora o kreditu). Korisnik kredita je također izjavio da je upoznat sukladno važećim propisima sa uvjetima kredita i kamatnom stopom te da mu je Banka uručila otplatnu tablicu. U čl.7 Ugovor o kreditu stranke su jasno ugovorile da u slučaju promjene kamatne stope Korisnik kredita pristaje da Banka povisi ili snizi iznos rate, te se obavezuje plaćati tako izmijenjene anuitete. Navedenim člankom ugovorne strane usuglasile su se da je obavijest banke dokaz o izmijenjenom iznosu anuiteta, te se obavijest smatra sastavni dijelom ugovora. Sve navedeno stranke su potvrdile vlastoručnim potpisom, ali je dodatno osnaženje i objašnjenje svih odredbi Ugovora o kreditu potrošač dobio i na način da je Ugovor o kreditu solemniziran odnosno sklopljen u obliku javnobilježničkog akta kojom prilikom je dodatno i javni bilježnik objasnio sudionicima u kreditu smisao navedenog ugovora i tog pravnog posla, zatim sadržaj ugovora i posljedice istog, te je takva isprava istinita i sadrži presumpciju istinitosti. Javnobilježnički akt svojom snagom obavezuje strane kao i presuda i predstavlja istinu i nesporno među strankama. Slijedom navedenog potpuno je netočan, neživotan i neutemeljen navod tužitelja da bi Ugovor o kreditu bio nepošten ili da bi bilo koja klauzula bila nevaljana ili ništetna. Tužitelj u tužbi navodi kako ugovor o kreditu nepošten jer je tuženik propustio tužitelja

u cijelosti informirati o svim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti tijekom pregovora i u svezi zaključenja ugovor o kreditu, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana. Navodi tužitelja su u cijelosti proizvoljni i kontradiktorni jasnim odredbama Ugovora o kreditu kojim odredbama je tužitelj, upravo suprotno sadašnjim navodima iz tužbe, izjavio i to potpisao da je bio informiran o svim parametrima za donošenje odluke. Nastavno na izjave i potpis tužitelja, prilikom sklapanja konkretnog ugovora javni je bilježnik strankama dodatno objasnio sadržaj ugovora i posljedice istog, a sve obzirom da se radi o solemniziranoj ispravi u kojoj je navedeno da su stranke o ovom ugovornom odnosu u detalje obaviještene i da im je isti rastumačen, da ga razumiju i da prihvaćaju pravne posljedice pravnog posla i sve što iz njega proizlazi i da upravo to odgovara njihovoj pravnoj volji. Obzirom da je sam tužitelj sklopio ugovor o kreditu i potvrdio njegovu istinitost pred javnim bilježnikom, to su navodi iz tužbe koji su u suprotnosti sa činjenicama koje proizlaze iz sklopljenog ugovornog odnosa u najmanju ruku netočni. Slijedom gore iznesenog navodi tužbe koji govore suprotno od ugovornih utvrđenja su u cijelosti netočni i suprotni dostavljenim dokazima i to materijalnim dokazima. Iz dokaza dostavljenih uz tužbu proizlazi da je tužitelj u cijelosti prihvatio sve rizike koji mogu utjecati na visinu anuiteta kroz razdoblje korištenja kredita. Slijedom svega navedenog i konkretne situacije prilikom sklapanja Ugovora jasno je da je tužitelj bio više no informiran o svim elementima Ugovora o kreditu, njegovim posljedicama i svim značajkama istog. Tako su navodi tužitelja u cijelosti neutemeljeni, netočni i proizvoljni. Tužitelj je poslovno sposobna osoba kojoj su prije i u vrijeme sklapanja ugovora bile dostupne sve informacije o značenju valutne klauzule, a sam tužitelj prilikom sklapanja Ugovora o kreditu nije zatražio nikakva razjašnjenja u vidu bilo koje ugovorne obveze ili odredbe, ništa mu nije bilo sporno i nije tražio dodatna razjašnjenja. Iz navedenog ponašanja i nespornih činjenica jedino se može zaključiti kako se tužitelj svjesno odlučio za predmetni ugovor sa svim njegovim uvjetima i odredbama, ocijenivši da mu isti sukladno njegovim potrebama i mogućnostima najviše odgovara. Navedeno ukazuje na činjenicu da su tužitelju bile jasne ugovorne odredbe i prava i obveze iz istog i to solemniziranog ugovora. Pored navedenog, kao sudionik obveznog odnosa tužitelj je trebao uložiti dužnu pažnju u vidu dobrog domaćina za donošenje svoje odluke i brinuti o svojim interesima više nego što bi to drugi trebali. Kada bi se tumačilo da tužitelj usprkos navedenom nije imao saznanja o uvjetima Ugovora o kreditu došli bi u situaciju da samo tuženik i to Banka preuzima cjelokupnu odgovornost kako za svoje postupanje, a tako i za postupanje potpuno poslovno sposobnog sukontrahenta. U tom slučaju uistinu bi mogli govoriti da je nastala neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih stranaka i to kako tijekom pregovora, a tako i u vezi sa zaključivanjem ugovora, te također sa snošenjem pravnih posljedica za obje ugovorne strane. Time dvostrano obvezne ugovore "agresivno" pretvaramo u jednostrane odnose za koje odgovara samo jedna ugovorna strana. Banka ne može preuzeti odgovornost za potrošača, već mu može ponuditi onu uslugu za koju će on sam procijeniti odgovara li njegovim potrebama i mogućnostima, a što je tužitelj u konkretnom slučaju nesporno i učinio. Banka je u ovakvim odnosima pružatelj usluga kao uostalom i drugi pružatelji usluga na slobodnom tržištu, a za istaći je da je tržište u ovim tipovima usluga slobodno i postoji niz pružatelja usluga i raznih "proizvoda" na tržištu za odabir potrošaču. Realno je i tržišno, te životno jedino moguće da postoje različite vrste usluga i proizvoda koje se nude prema različitim uvjetima na tržištu, a sve kako bi potrošač mogao odabrati onaj proizvod koji mu najviše odgovara, njegovim potrebama i realnim mogućnostima. Tužitelj je sam ocijenio da bi to u trenutku sklapanja ugovora to bio za njega povoljniji proizvod te ga je stoga i zatražio

i sklopio ovdje predmetni Ugovor o kreditu, ali tuženi to svakako na taj način nije nudio, jer je nudio više različitih vrsta proizvoda odnosno ugovora i kreditiranja, a tužitelj kao potrošač je izabrao i sam procijenio koji je za njega najpovoljniji. I danas se na tržištu nude različite vrste usluga i proizvoda prema različitim uvjetima, uzimajući u obzir cijenu koštanja novca. Pregovori se vode za svaki pojedinačni ugovor na način da se utvrđuje kako mogućnost dobivanja kredita, a tako i opseg i obim usluge koja se ugovara. Tako se prije zaključenja ugovora daju sva potrebna pojašnjenja i informacije, a što je i konkretno bilo učinjeno prilikom sklapanja ovog Ugovora o kreditu. Za istaći je da sami pregovori koji prethode sklapanju ugovora ne obvezuju. Prema sudskoj praksi VRSRH PŽ-1881/00 od 14.11.2000. godine pregovori koji prethode sklapanju ugovora ne obvezuju i svaka ih strana može prekinuti kada hoće. Na temelju vođenih pregovora ne može se osnovano zahtijevati obvezivanje druge ugovorne strane na sklapanje ugovora. Samim time što postoje pojedine vrste kredita ili proizvoda ne znači da potrošači o njima ne mogu ili ne pregovaraju - jer upravo oni pregovaraju o duljini i načinu otplate, o visini kredita, o osiguranjima, o valuti i trajanju ugovornog odnosa, a što se pojašnjava i detaljno prolazi prilikom sklapanja ugovora pred javnim bilježnikom koji kao ovlaštena osoba razjašnjava ugovorne odredbe kako bi ih strane razumjele, a koji akt ima snagu javne isprave (kao i presuda među strankama). Tako i Presuda Županijskog suda u Puli GŽ-2658/12 jasno ističe kako niti valutna klauzula niti promjenjiva kamatna stopa ugovoru o kreditu nisu ništetni, neodređeni niti neodredivi, te da nisu narušena načela obveznih odnosa, odnosno da je solemnizacijom Ugovora o kreditu stvorena neoboriva pretpostavka da je tužitelj kao korisnik kredita upoznat sa svim ugovornim klauzulama te jasno navodi: "Tužiteljica je svojom slobodnom voljom pristupila sklapanju ugovora sa tuženikom. Ugovor o kreditu je solemniziran pa stoga postoji neoboriva pretpostavka da je tužiteljica bila upoznata sa svakom od točaka ugovora." Javnobilježnički akti su sukladno članku 3. Zakona o javnom bilježništvu javne isprave. Javna isprava je isprava koju je izdao nadležni sud ili javnopravno tijelo u granicama svoje nadležnosti i u propisanom obliku. Javne isprave dokazuju što se njima utvrđuje ili potvrđuje. Radi se o neoborivoj pretpostavci. Samim time postoji presumpcija istinitosti u odnosu na javne isprave, a tako i konkretno ovaj Ugovor o kreditu čiji sadržaj se smatra istinitim i nema potrebe niti osnove da se isti dokazuje, dapače o ovom se postupku ne može utvrđivati drugačije no što je javnom ispravom određeno. U postupku solemnizacije privatne isprave javni bilježnik provjerava je li pravni posao koji ta isprava sadržava sklopljen u propisanoj formi te objašnjava sudionicima smisao, posljedice i sve pravne učinke te isprave, odnosno pravnog posla sadržanog u toj ispravi. Nakon što javni bilježnik potvrdi (solemnizira) privatnu ispravu ta isprava proizvodi sve učinke koje proizvodi javnobilježnički akt. Solemnizirana privatna isprava, jednako kao i javnobilježnički akt, izjednačena je s presudama i drugim odlukama sudova i drugih tijela u Republici Hrvatskoj. Prema tome kao i drugu izreku presude ne može se utvrđivati u parničnom postupku da je ta izreka presude ništetna, već to može biti predmetom nekog drugog izvanrednog pravnog lijeka ili drugog postupka, ali izreka presude je zakon među strankama i nije predmetom utvrđivanja drugog parničnog postupka, a javna je isprava izjednačena u svojoj snazi upravo sa izrekom presude. Obzirom da je Ugovor o kreditu pisani pravni posao to za njega vrijedi i presumpcija o potpunosti isprave, jer se smatra da su sve klauzule koje su stranke željele u njega i unijele. Za naglasiti je također da je u Ugovoru o kreditu i to u članku 7. otplata kredita ugovoren način da se isti otplaćuje u 84 jednaka anuiteta plativa u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan plaćanja prema otplatnoj tablici koja je sastavni dio navedenog Ugovora o kreditu. Anuiteti su u otplatnoj tablici, kao i iznos kredita koji se isplaćuje izraženi u

kunskoj protuvrijednosti za CHF, a nema iznosa anuiteta izraženih u kunama kao obveza tužitelja, te nema niti izražen iznos kredita u kunama. Slijedom navedenog iznosi koji su navedeni u petitu tužbenog zahtjeva, a koji su izraženi u kunama, ne proizlaze iz Ugovora o kreditu niti iz konkretnog ugovornog odnosa. Navedeni iznosi u kunama su u potpunosti proizvoljni i sporni kako u osnovi tako i u visini, a takova je tužba u cijelosti nepodobna za odlučivanje, jer ne korespondira sa Ugovorom o kreditu. U pogledu gore navedenog govori i pravno stajalište Vrhovnog suda RH koje je izraženo u presudi VS-Rev-1990/91, koja utvrđuje : " kada je ugovaranje valutne klauzule dopušteno važećim propisima, valjan je ugovor kojim su stranke ugovorile isplatu, tako da su visinu novčane obveze u domaćoj valuti vezale za protuvrijednost strane valute." U odnosu na navode tužitelja da je Ugovor o kreditu sklopio na način da o istom nije pregovarao i da nije mogao utjecati na njegov sadržaj odnosno ugovoriti bilo što drugo osim gotovog bankarskog proizvoda te zbog toga, prema pogrešnim i netočnim tvrdnjama tužitelja, ugovorena nepoštena ugovorna odredba u odnosu na kamate, ističe se kako treba imati na umu pravilo da se odredbe ugovora primjenjuju onako kako glase, neovisno o tome što ga je sastavila jedna ugovorna strana i ponudila na potpis onoj drugoj. Samo se "nejasne" odredbe ugovora tumače u korist druge strane. Ako nema nejasne odredbe ugovora nema niti tumačenja. Odredba ugovora o kreditu o kamatnoj stopi je jasna i razumljiva za korisnike kredita. Ponavlja se da je sudska praksa i tada važeća zakonska regulativa, poglavito Zakon o zaštiti potrošača u članku 99. jasno odredio da nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu ugovora i o cijeni poštene, ako su te odredbe ugovora jasne, lako razumljive i uočljive, pa da stoga navod tužitelja da to što je ugovorena promjenjiva kamatna stopa samo po sebi predstavlja razlog ništetnosti nema nikakvog osnova, a sve navedeno cijeneći odredbu članka 296. Zakona o obveznim odnosima, slijedom čega nema govora o ništetnosti odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi. Tužitelj potpuno pogrešno i ničim utemeljeno navodi da bi došlo do očigledne neravnopravnosti u pravima i obvezama strana na štetu tužitelja i da je došlo do neravnoteže u odnosima među strankama, što nije točno, niti bilo čime dokazano, upravo suprotno člankom 4. Ugovora o kreditu jasno i razumljivo, uočljivo i precizno ugovoreno je da se korisnik kredita obvezuje platiti Banci kamatu po kamatnoj stopi koja je promjenjiva sukladno odluci Banke o kreditiranju građana i koja na dan sklapanja ovog Ugovora iznosi 4,65% godišnje. Korisnik je nadalje u Ugovoru o kreditu jasno izjavio da je upoznat sa uvjetima kredita i efektivnom kamatnom stopom te potvrđuje da je zaprimio otplatnu tablicu , i izjavljuje da je upoznat sa promjenama iznosa anuiteta, izjavljuje da je upoznat sa Općim uvjetima poslovanja tuženika i daje suglasnost da se na sve što nije regulirano ugovorom primjenjuju opći uvjeti poslovanja PBZ d.d. s građanima te ostali akti banke kojima je regulirano kreditiranje građana i prihvaća sve izmjene i dopune tih akata i odluka o čemu će ih Banka obavijestiti putem distribucijskih kanala. Pristaje da banka povisi ili snizi anuitete, te se obvezuje plaćati tako izmijenjene anuitete.(čl.7) Navedene izjave kao i uostalom cijeli ugovor javni je bilježnik i dodatno objasnio, jer je isprava solemnizirana odnosno radi se o javnoj ispravi koja je istinita u odnosu na sve navode iz Ugovora o kreditu. Ponavlja se da se radi o presumpciji istinitosti koja se ne može pobijati u parničnom postupku. Volja ugovornih strana da se kamatna stopa tijekom ugovora mijenja pravno je valjana i zakonita, te je stoga dogovor o promjenjivoj kamatnoj stopi valjan. Varijabilna kamatna stopa nije ništavna niti prema odredbama mjerodavnih propisa niti prema stavu sudske prakse, a niti prema stavu HNB-a kao regulatornog tijela. Činjenica da su stranke ugovorile promjenjivu kamatnu stopu i da su ugovorile način na koji se ta stopa mijenja čini tu odredbu jasnom i odredivom, a kakva činidba mora biti. Pogrešno se tumači da je ta kamatna stopa neodrediva, jer je

samim ugovorom u vezi sa Općim uvjetima poslovanja, jasno određeno temeljem kojih se kriterija ta kamatna stopa mijenja i obračunava i da je sadržana u anuitetima. Nema govora o neodredivoj kamatnoj stopi, a samim time niti o ništetnosti te odredbe. Ugovornu odredbu o promjenjivoj kamatnoj stopi kao i utvrđivanje ništetnosti iste treba i nužno je sagledavati u trenutku sklapanja samog Ugovora o kreditu. U tom trenutku na snazi je bio zakon koji je dopuštao, a kao što i sada dopušta, ugovaranje promjenjive kamatne stope. Tako je i sudska praksa u predmetu VSRH, Revt-249/14 utvrđuje " polazeći od naravi banaka kao novčarskih institucija čiji krajnji cilj je ostvarivanje zarade, ovaj sud ne dovodi u pitanje njihovo legitimno pravo da u ugovorima o kreditu ugovaraju promjenjivu kamatnu stopu, koja je sa aspekta isplativosti njihovog poslovanja nužnost (posebno kada se radi o ugovorima o kreditu koji se sklapaju na duže vremensko razdoblje, a sve s obzirom na brojne ekonomske čimbenike koji izravno ili neizravno utječu na određivanje njezine visine." U pogledu promjenjive kamatne stope u ugovorima o kreditu koji su bili predmetom konkretnog sudskog postupka i sami su sudovi utvrdili da je riječ o zakonom dopuštenom načinu ugovaranja visine kamate, koji je uobičajen i prihvaćen od strane potrošača. Hrvatska Narodna Banka kao regulatorno tijelo poslovanja kreditnih institucija u Republici Hrvatskoj u svojim redovnim očitovanjima i izvještajima navodi kako banke koje posluju u RH u svojim ponudama potrošačima "uobičajeno svoje kredite i depozitne proizvode nude uz administrativno promjenjivu kamatnu stopu - kamatnu stopu čija se visina mijenja prema odluci uprave banke." Prema tome svaka osoba i svaki potrošač koji se odlučio na kreditno zaduživanje kod jedne od poslovnih banaka i pri tome ugovorio promjenjivu kamatnu stopu (jer je bila niža od fiksne, kao što je to i uobičajeno, a o čemu je prije sklapanja ugovora bio informiran) svjesno i svojevrijedno je ušao u rizik promjene kamatne stope. No, kako ne bi bilo zabune o tome koliki je taj rizik u trenutku sklapanja ugovora bio, važno je znati da se radi o reguliranim proizvodima i taj rizik je samim zakonima i regulativama (pod nadzorom HNB-a) u biti ograničen te su potrošači toga bili i jesu svjesni. U konkretnom slučaju volja ugovornih strana bila je ugovoriti promjenjivu kamatnu stopu i nije ostavljen prostor za primjenu drugačije-fiksne kamatne stope. Samim time potpuno je suprotno volji ugovornih stranaka i jasnim odredbama ugovora o kreditu da se potražuje fiksna ugovorna kamata - dapače to bi dovelo do potpune neravnoteže u odnosu stranaka. Sama kamatna stopa (različita za fiksne i promjenjive ugovorne kamate) odraz je poslovne politike banke i tržišnih uvjeta, a banka uobičajeno usklađuje svoje kamatne stope u skladu sa promjenjivim prilikama i s tržištem kapitala i to kako u pogledu postojećih ugovora, a tako i u pogledu novih. Stranke su jasno ugovorile te je tužitelj bio svjestan da je ugovorio vraćanje kredita uz promjenjivu kamatnu stopu i iz samog Ugovora o kreditu, a kriteriji za promjene sadržani su u Općim uvjetima s kojima je klijent prethodno upoznat što proizlazi iz samog Ugovora o kreditu. Dakle jasno je ugovorena određiva kamatna stopa i kriteriji te odredivosti. Sama činjenica da ugovor sadrži odredbu kojim je utvrđena kamatna stopa u vrijeme zaključenja Ugovora o kreditu te da je ugovorena ovlast Banke da prati kriterije odredivosti i po potrebi korigira kamatnu stopu čini činidbu određenom odnosno odredivom. (tako i VSRH u svojoj odluci Gzz-2/02-2, utvrđuje da "pod uvjetom da tako određena kamata nije zelenaška....stopa ugovorene kamate ne mora biti stalna. Kad se, naime, zajam vraća kroz razdoblje od više od godinu dana, a u tom se razdoblju mijenja stopa ugovorne kamate koje banke ugovaraju za takovu vrstu posla, onda ugovornu kamatu treba obračunavati po stopi važećoj za odnosno razdoblje.") Konkretno se može zaključiti da su stranke ugovorile da banka može i mijenjati je kamatnu stopu, jer je ugovoreno vraćanje kredita uz promjenjivu kamatnu stopu, pri čemu je banka postupala sukladno odredbama svih

relevantnih propisa, te je izvršavala i obveze o obavješćavanju klijenta o svim promjenama. Ponovno se naglašava da je tužitelj izričito i svojevolljno, te bez prisile, pristao na klauzulu o promjeni kamatne stope koje promjene su se događale uz točno određene kriterije i predviđene metodologije tuženika, o kojoj promjeni je tuženik uredno tužitelju slao obavijesti i pripadajući otplatni plan. Tužitelj tužbu temelji na tvrdnjama da je ugovorna odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi koja se određuje temeljem Općih uvjeta i sukladno odlukama banke ništetna jer predstavlja neodredivu činidbu koja je nepoštena, ističemo da se konkretno u ovom slučaju ne radi o nepoštenoj odredbi jer u tom smislu Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 05.04.1993.g. koja regulira pitanje nepoštenih ugovornih odredbi u potrošačkim ugovorima navodi da ugovorna odredba se neće smatrati nepoštenom ukoliko se radi o "... proizvodima ili uslugama kod kojih je cijena povezana s oscilacijama burzovnih kotacija ili indeksa ili stopama na financijskom tržištu koje prodavatelj robe ili davatelj usluge nema pod nadzorom." (2./točka c.prilog direktive 93/13) Obzirom da se u konkretnom slučaju, kao i u ostalim slučajevima koji se odnose na ugovore o kreditu s ugovorenim promjenjivom kamatnom stopom, radi upravo o situaciji opisanoj u Direktivi, jer se kamatna stopa mijenjala i bila je povezana s oscilacijama na tržištu i mijenjala se sukladno tržišnim kriterijima i elementima koji su bili izvan nadzora tuženika, tako je ugovorna odredba o načinu određivanja promjenjive kamatne stope poštena sukladno gore citiranoj Direktivi. Prema tome, a i sukladno tada u konkretnom razdoblju važećoj zakonskoj regulativi, ugovorna odredba kojom se banka ovlašćuje da mijenja kamatnu stopu nije sama po sebi nepoštena, niti je neodrediva tim više što je gornja stopa ugovorne kamate bila određena najvišom visinom stope zakonske zatezne kamate prema prisilnim propisima o najvišoj dopuštenoj ugovornoj kamatnoj stopi. Naime, kogentna odredba Zakona o obveznim odnosima regulira stope ugovorenih kamata te određuje da ukoliko bi bila ugovorena stopa koja je viša od zakonskih zateznih kamata, automatski vrijedi zakonska. Odredbom članka 26.st.3 ZOO-a predviđena je mogućnost da stopa ugovorene kamate ne bude određena u kojem se slučaju primjenjuje zakonsko, a ne ugovorno rješenje, a prema kojoj odredbi za valjanost ugovora stopa kamate uopće ne mora biti ugovorena, jer sam zakon sadrži rješenje za takav slučaj. (Zakon o obveznim odnosima - članak 26 st.3 " Ako su kamate ugovorene, ali nije određena njihova stopa, između osoba od kojih barem jedna nije trgovac, vrijedi kamatna stopa u visini četvrtine stope zakonskih zateznih kamata....") Za zaključiti je da u sustavu kakav predviđa Zakon o obveznim odnosima, kao osnovni zakon koji regulira obvezne odnose među građanima i pravnim osobama u Republici Hrvatskoj, ima zakonsko rješenje i time nema pravne nesigurnosti ili proizvoljnosti u odredbama ugovora vezano uz visine ugovornih kamatnih stopa. Ne samo da su kriteriji bili određeni i odredivi, već je postojao (kao što i danas postoji) zakonski okvir odnosno limit postavljen jasnim i kogentnim odredbama Zakona o obveznim odnosima, tako da se nikako ne može govoriti o jednostranim i nepoštenim te proizvoljnim odlukama tuženika, a kako to tužitelj pokušava u svojoj tužbi pogrešno izvesti i zaključiti, te navesti sud da to tako, van smisla realne situacije u trenutku sklapanja ugovora, van smisla važeće zakonske regulative u trenutku sklapanja ugovora, pogrešno zaključi. Kamatna stopa se mijenja i mijenjala se isključivo u zakonskim okvirima i sukladno tržišnim kriterijima i elementima čije su oscilacije izvan nadzora tuženika, jer je ugovoreno da se promjenjiva kamatna stopa mijenja sukladno Općim uvjetima poslovanja, te se samim time u obzir moraju uzeti svi elementi koji su utjecali i utječu na cijenu kredita kao i na način promijene kamatne stope, a koji su javno dostupni i nisu proizvoljni kriteriji i elementi bilo koje od banaka, već ovise o uvjetima tržišta, troškovima izvora sredstava na domaćem i međunarodnom tržištu novca, ovise o

regulatornim troškovima HNB-a, ovise o kreditnom riziku zemlje (CDS) te marži koja uključuje operativne troškove banke i kreditni rizik klijenta. Dakle radi se o cijeni kredita koja samim time određuje i visinu kamatne stope. Za istaći je da je u vrijeme trajanja ovog konkretnog kreditnog odnosa, a kako bi zaustavila zaduživanje domaćih banaka u inozemstvu Hrvatska Narodna Banka tijekom 2006. godine pokušala zaustaviti kreditiranje s regulatornom mjerom obveznog upisa blagajničkih zapisa u HNB po 0% te održavanje minimalnih 17% kratkoročnih deviznih potraživanja u odnosu na devizne obveze banke uslijed čega je došlo do porasta cijene kredita. Iako je krajem 2008. godine HNB ukinuo regulatornu mjeru granične obvezne pričuve i krajem 2009. godine mjeru obveznog upisa blagajničkih zapisa i time stvorio uvjete da kamate počnu padati, do toga nije došlo jer je 2008. godine započela velika kriza na međubankarskom tržištu koja je za sobom povukla visoke premije rizika zemalja CDS pa su kamate počele padati znatno kasnije, tek kad se spomenuta kriza smirila. Dakle, na visinu kamate utjecali su realni parametri poput CDS-a, LIBOR-a i regulatorni trošak. Za sva financiranja banke su morale plaćati visoke premije CDS-a koji je izvore financiranja na 5-godišnjoj razini podigao između 3%-5% ne uzimajući u obzir dodatne regulatorne mjere HNB-a. Primjerice u posljednjem kvartalu 2008.g. CDS za Hrvatsku povećao se sa 1,00% na 4,5%, dok je npr. u 2004.g. navedeni parametar za Hrvatsku bio zanemariv. U slučaju LIBORA, tuženik ističe kako je LIBOR na CHF kao referentna kamatna stopa na inozemnim tržištima, tijekom 2004. godine iznosio 0,3% dok je u studenom 2008.g. iznosio 3,3%. Osim toga realno bankarsko tržište je pratilo i rast troškova financiranja odnosno rast cijene izvora sredstava, s time da je važno reći da je i trošak izazvan regulativom bio 31.7.2006. godine 1,69% dok je u 2007. i 2008. godine u isto vrijeme bio 2,53% čime je uz rast troškova izvora sredstava došlo do realnog povećanja troškova kreditiranja. U prikazu je vidljiv rast indeksa regulacijskog opterećenja IRO i njegov učinak na ukupni granični trošak pribave izvora sredstava banaka (TOS2). Ukupni granični trošak sredstava (TOS2) povećan je sa 6,64% u kolovozu na 7,25% u rujnu 2008. ili za 61 bazni bod. Od toga povećanja, 37 baznih bodova treba pripisati rastu ulaznih troškova (TOS1). 20 baznih bodova povećanja nastalo je djelovanjem regulacije. Svi ovi realni činjenični događaji i elementi utječu na određivanje cijene kredita kroz promjenu kamatne stope, svi su ovi događaji bili opće poznati, javno dostupni i nisu proizvoljni elementi bilo koje od banaka, već ovise o stanju tržišta i naprijed navedenim kriterijima i regulatornim mjerama na koje ne utječe tuženik, a kako to pogrešno tužitelj u tužbi predstavlja. Nastavno na gore navedeno, nije za zanemariti i činjenicu da je tuženik pod stalnim nadzorom i redovitim provjerama poslovanja od strane HNB-a koji tijekom predmetnog razdoblja nije kod tuženika utvrdila bilo kakove nepravilnosti niti neusklađenosti sa pozitivnim propisima, već je naprotiv isti u svom očitovanju na upit potrošača istakao kako su poslovne banke izradile dokumente kojima se objašnjava potrošačima promjenjivost kamatne stope, te da su potrošači svjesno i svojevrijedno ušli u poslovni odnos s bankom te se u slučaju primjene promjenjive kamatne stope radi o uobičajenom i zakonitom poslovanju banaka koje je u potpunosti usklađeno sa regulativom HNB-a. Ističe se također da sam smisao ugovaranja promjenjive kamatne stope je prilagođavanje iste uvjetima na tržištu za koje je izvjesno da će se mijenjati za razdoblje za koje je ugovor zaključen. Tuženiku nije u interesu, kao pravno osobi na tržištu, proizvoljno i nerazmjerno stanju na tržištu, mijenjati kamatnu stopu, kako zbog reputacijskog rizika, a tako i zbog drugih razloga poput sprječavanja odljeva klijenata te osiguravanja preduvjeta potrebnih za uredno vraćanje kredita od strane svojih klijenata i korisnika. U konkretnom je slučaju tuženik svoje ugovorno i zakonsko pravo na promjenu visine kamatne stope ostvario u cijelosti u skladu s načelom savjesnosti i poštenja kao i sukladno tržišnim

okolnostima i u skladu sa zakonskim okvirima i sukladno regulatornim propisima, što ukazuje na zaključak da nema niti jedne protupravnosti u odnosu na postupanje tuženika niti osnove za utvrđenje ništetnosti pojedinih odredaba Ugovora o kreditu i u konačnici osnova za traženje bilo kakove isplate. Polazeći od svega rečenog kao i od činjenice da je djelatnost kreditnih institucija dodatno regulirana Zakonom o kreditnim institucijama, ranije je to bio Zakon o bankama, te drugim regulatornim propisima HNB-a, nikako se ne može govoriti o tome da bi odredba o ugovornoj kamatnoj stopi koja je promjenjiva sukladno jasno određenim kriterijima na koje pristaje tužitelj, bila neka ništetna odredba. A osobito se ne može ugovorna odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi temeljem odluke Banke, uslijed navodne ništetnosti dijela koji se odnosi na "jednostranu odluku Banke", svesti na fiksnu kamatnu stopu koja odgovara inicijalno ugovorenoj stopi. Stranke su odabrale Ugovor o kreditu baš takovog sadržaja koji predviđa promjenjivu kamatnu stopu, te bi se nalog kakav tužitelj u tužbi predlaže za isplatu imao smatrati predlaganjem promjene ugovornog odnosa na način kao da se radi o ugovoru o kreditu s fiksnom kamatnom stopom, što nije bila volja ugovornih strana, a čime bi se izazvala povreda načela jednake vrijednosti činidaba. U vrijeme sklapanja Ugovora o kreditu i za vrijeme njegova važenja na snazi je bio Zakon o zaštiti potrošača iz 2003. godine te je nužno u ocjenjivanju ovog Ugovora o kreditu i konkretne pravne stvari poštovati tada važeću zakonsku regulativu koja je određivala da je obavezan sadržaj ugovora o potrošačkom zajmu, između ostalog i odredba o godišnjoj kamatnoj stopi i pretpostavkama pod kojima se ona može promijeniti, kao i o efektivnoj kamatnoj stopi i pretpostavkama pod kojima se ona može primijeniti. Navedene su pretpostavke i obvezni sadržaj bili sastavni dio konkretnog Ugovora o kreditu iz čega proizlazi da je Ugovor o kreditu u vrijeme sklapanja bio potpuno u skladu s mjerodavnim odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača. Iz navedenih propisa koji su vrijedili u vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu proizlazila je obveza tuženika, a koju je isti u cijelosti ispunio, da objavi kriterije promjenjivosti kamatne stope i to je učinjeno kroz opće uvjete poslovanja koji su bili dostupni tužitelju (u ugovoru sam to priznaje) te su i inače bili dostupni u poslovnicama Banke, bili su dostupni putem internetskih stranica Banke i pristupačni potrošačima općenito. Tuženik je nakon što je to Zakon o kreditnim institucijama odredio, tužitelja informirao o promjenama kamatne stope i to sukladno odredbama zakona 15 dana prije primjene izmijenjene kamatne stope, te je uz obavijest dostavljao izmijenjeni otplatni plan sukladno čl.308 st.1 ZOKI-a. Prije stupanja na snagu ZOKI-a nije bila obveza dostave osobnih obavijesti i Zakon o bankama, ZZP i HNB u svojoj regulativi i stajalištima smatrao je da se obavješćavanje putem sredstava javnog priopćavanja ima smatrati urednim. Tuženi je povrh toga dostavljao potrošačima personalizirane obavijesti o promjeni kamatnih stopa i novoj visini anuiteta čime je tužitelj bio upoznat i nije mu moglo ostati nepoznato koja je visina ugovorene kamate, te je u svakom trenutku u tijeku ugovornog odnosa mogao reagirati što nije učinio već je ugovor u cijelosti ispunio. Tužitelj u tužbi pogrešno navodi i obrazlaže da bi prava volja ugovornih strana bila ugovaranje fiksne kamatne stope, a što je u potpunosti suprotno jasnim i određenim ugovornim odredbama koje kao javna isprava obvezuju stranke. Međutim, kad bi sud eventualno i zaključio, rukovodeći se utvrđenjima iz odluka donesenih u predmetu Potrošač, da je ugovorna odredba o mijenjanje kamatne stope temeljem jednostrane odluke Banke ništetna ali samo u dijelu koji se odnosi na jednostranu odluku Banke, dio odredbe koji ne bi bio oglašen ništetnim je da je ugovorna kamata promjenjiva. A ako je valjana odredba da je kamata promjenjiva, tada je na tužitelju teret dokaza koji je iznos (stopa) promjenjive kamate koja je tijekom otplate kredita trebala biti naplaćivana, ukoliko to nije onaj iznos (stopa) koji se navodi u jednostranim

odlukama Banke. Međutim, tužitelj uopće ne pokušava ići tim putem da dokaže koja bi stopa promjenjive kamate kao dopuštena trebala biti primijenjena tijekom otplate kredita, već potpuno neosnovano promjenjivu kamatnu stopu pokušava svesti na fiksnu. U ugovorima o kreditu obveza plaćanja ugovorene kamate jest bitan sastojak ugovora jer je to naknada (cijena) koju korisnik plaća za to što mu je banka stavila na raspolaganje određenu svotu novčanih sredstava. Slijedom navedenog korisnik kredita dužan je vratiti banci iskorištenu svotu novca " u vrijeme i na način kako je ugovoreno", a što je bitan sastojak ugovora o kreditu. Prema tome, nije moguće, suprotno volji ugovornih strana kreirati novi ugovor pozivajući se na zakonske odredbe o djelomičnoj ništetnosti, jer bi postupanje kako je predloženo od strane tužitelja u ovom tužbenom zahtjevu (zamjena promjenjive kamatne stope fiksnom) bilo kreiranje odnosa koji ne postoji, nije nikada niti postojao i nije dogovor niti volja ugovornih strana. Slijedom navedenog radi se o nedopuštenim traženjima tužitelja te povredi načela jednake vrijednosti činidaba. Početna kamatna stopa nije ugovorena kao fiksna, te ostaje na tužitelju dokazati koja bi to promjenjiva kamatna stopa bila zakonita, a jedina početno ugovorena kamata je promjenjiva kamata. Naime, ne može se negirati činjenica da su stranke sklopile ugovor onakvog sadržaja kako on glasi, te bi usvajanjem postavljenog tužbenog zahtjeva došlo do situacije da se nameće da su stranke sklopile (a što nisu) ugovor o kreditu s fiksnom kamatnom stopom, što se nije dogodilo, niti je bila njihova volja, čime se izaziva povreda jednake vrijednosti činidaba i osujećuje se odredba o ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu (čl.3 ZOO-a) i slobodi uređivanja obveznih i ugovornih odredaba što su osnovna načela i postupati obvezno pravnih odnosa. Postavljenim tužbenim zahtjevom tužitelj neosnovano traži da se utvrdi i naloži postupanje kao da je kamata ugovorena kao fiksna kroz cijelo ugovorno razdoblje, što nema uporište niti u ugovoru, niti u zakonu i predstavlja ostvarivanje prava iz obveznog odnosa potpuno suprotno svrsi zbog kojega je ono propisom ustanovljeno i priznato te dovodi do očitog prouzročenja štete vezane uz ugovorni odnos stranaka. Tuženi se protivi metodologiji izračuna tužitelja u cijelosti kao neosnovanom, proizvoljnom i neutemeljenom. Tužitelj nije ugovorio kredit u kunama sa fiksnom kamatnom stopom. Kredit sa fiksnom kamatnom stopom ima sasvim drugačije uvjete. Kamatna stopa ovisi o niz parametara kao što i iznos kredita ovisi o kreditnoj sposobnosti klijenta, individualnom odnosu klijenta s bankom, te kreditnoj izloženosti. Na ovakav način tužitelj proizvoljno mijenja ugovorni odnos u koji je stupio sa tuženikom, a koji je ovisio u danom momentu o niz uvjeta i parametara. Osim toga sam tužitelj se u tužbi poziva na odluku Trgovačkog suda u Zagrebu u sporu P-1401/2012 (uz popratne odluke viših sudova i Ustavnog suda RH) i Direktivu 93/13 koje potpuno pogrešno tumači i u potpunosti zanemaruje činjenicu da je upravo u predmetu P-1401/2012 kada je o istome odlučivao Visoki trgovački sud RH ukinut dio odluke u kojem se nalaže tuženicima da ponude potrošačima izmjenu ugovorne odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi na način da kamatna stopa bude fiksna i to u postotku koji je bio u ugovoru kao važeća stopa na dan sklapanja ugovora. Slijedom navedenog jasno proizlazi da tuženi nema niti jedan osnov, te ne postoji osnovano pravo zahtijevati da sud naloži tuženiku da tužitelju isplati novčani iznos i to u kunama koji predstavlja razliku između ugovorene kamate i proizvoljno određene fiksne kamatne stope koju je tužitelj sam jednostrano naznačio kao fiksnu, odnosno potvrdio je zakonitost promjenjive kamate stope. Na tužitelju je teret dokaza, te ukoliko tvrdi da je ugovorena kamatna stopa koja je kao promjenjiva ugovorena, na neki način nepoštena, na istome je da dokaže koja je to promjenjiva stopa koja bi bila poštena kroz razdoblje otplate i trajanja Ugovora o kreditu i na čemu se ista temelji, a sve kako je odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli dopuštena i u skladu sa

zakonom. Dakle, nikako se ne može potraživati isplata prema fiksiranoj stopi iz gore jasno navedenih razloga, a ako tužitelj tvrdi da stopa nije bila poštena i pravična isti je dužan dokazati i zatražiti onu promjenjivu stopu koja bi bila, prema njegovim tvrdnjama, poštena i pravična, a ne tražiti fiksnu kamatnu stopu koja bi značila promjenu cjelokupnog ugovornog odnosa i promjenu njegova identiteta bez volje i dogovora stranaka. Iz niti jednog dokaza i navoda tužbe ne proizlazi točno na koji je način tuženik nepošteno odredio kamatnu stopu i za koji bi to bilo iznos. Niti iz jedno dokaza koji je dostavljen uz tužbu ne proizlazi koja je to kamata koja bi bilo navodno nepošteno i protuzakonito naplaćena odnosno osnovanost tužbenog zahtjeva, a svakako se osnovanost tužbenog zahtjeva ne može dokazivati financijskim vještačenjem koje je predloženo, te se stoga istom dokazu tuženi protivi u cijelosti. Opreza radi prigovara se da bi tužitelj bio potrošač sukladno odredbama Zakona o zaštiti potrošača (NN 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09, 78/12, 56/13), sukladno Uredbi br.1215/2012 i preostaloj pravnoj stečevini Europske unije, jer se u svakom konkretnom slučaju treba uzeti u obzir ne samo sadržaj ugovora, već i prirodu i svrhu istog, ali i objektivne okolnosti koje su pratile njegovo sklapanje (presuda od 20.1.2005., Gruber, C-464/01, EU:C:2005:32, t.47). Opreza radi ističe se prigovor prijeboja, a napominje se da osnova za isplatu nema. Tuženik također uz sve gore navedene prigovore ističe i prigovor zastare u cijelosti u odnosu na postavljeni tužbeni zahtjev, a sve kako se radi o zahtjevima za isplatu razlike navodnih kamata kao povremenih mjesečnih iznosa od čijeg je dospijeca do utuženja protekao dulji vremenski period no zakonom određen za pravo na ostvarivanje isplate tih vrsta potraživanja, a tijekom dosadašnjeg razdoblja sukladno čl.241 Zakona o obveznim odnosima zastara nije prekinuta podnošenjem tužbe ili drugom vjerovnikovom odnosno tužiteljevom radnjom protiv tuženika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja ove konkretne tražbine tuženika. Prigovara se izvođenju predloženog dokaza financijskim vještačenjem kako je to predložio tužitelj, te se uz već istaknuti prigovor zastare, ističe prigovor promašene aktivne legitimacije u vidu činjenice je li tužitelj potrošač. Obzirom da je ugovorena promjenjiva kamatna stopa koja je dopuštena i zakonita, potrebno je utvrditi koja bi to promjenjiva kamatna stopa bila „poštena“. Posebno se ističe da je u konkretnom slučaju došlo do zatvaranja obveze odnosno ispunjenja ugovora u cijelosti te je u primjeni članak 326 st.2 Zakona o obveznim odnosima i ništetnost se više ne može isticati. Tuženi se, a kako je gore detaljno obrazložio protiv tužbi i tužbenom zahtjevu i predlaže isti u cijelosti odbiti i to kako je tužba i tužbeni zahtjev neosnovan. Neosnovanost proizlazi iz naprijed navedenih obrazloženja te se još jednom zaključno ističe da je tužba i tužbeni zahtjev u cijelosti neosnovan jer: je valutna klauzula zakonom dopuštena i jasno određena pravna kategorija koja je utemeljena na kogentnoj normi te nikako ne može biti proglašena ništetnom kako to tužitelj pogrešno zaključuje, niti konkretni pravni posao može biti ništetan samo zbog toga što je ugovorena valutna klauzula, a niti može biti proglašena ništetnom neka od odredbi konkretnog ugovora zbog ugovaranja valutne klauzule; je volja ugovornih strana jasno i nesumnjivo određena Ugovorom o kreditu te nema zakonske osnove da se ista tumači, a kako je ista jasno i nedvojbeno iskazana ugovorom; je Ugovor o kreditu solemniziran kod javnog bilježnika te isti predstavlja javnu ispravu čiju istinitost nije dopušteno parničnim postupkom utvrđivati drugačije no kako glasi i kako u ispravi jasno i istinito stoji, jer je ista kao i presuda zakon među strankama; tužbeni zahtjev koji je postavljen, se odnosi na Ugovor o kreditu sa valutnom klauzulom u CHF, a iznosi koji su navedeni u petitu tužbenog zahtjeva su postavljeni u kunama, čime isti ne proizlaze iz navedenog Ugovora o kreditu i ovako postavljena tužba i tužbeni zahtjev je u cijelosti nepodoban

za odlučivanje; je ugovaranje promjenjive kamatne stope dopušteno, pa je očito kako odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi nije niti ne može biti ništatna, a posebno ne može biti ništetan cijeli ugovor o kreditu; u konkretnom slučaju, volja ugovornih strana je bila ugovoriti promjenjivu kamatnu stopu i nije ostavljen prostor za primjenu drugačije kamatne stope, a kamatna stopa se mijenjala sukladno ugovorenim kriterijima koji su određivi te su u skladu sa zakonskim odredbama o najvišoj zakonom dopuštenoj stopi ugovorene kamate; je jasno ugovorena odredba kojom se banka, ovdje tuženik ovlašćuje da mijenja kamatnu stopu, a koja odredba nije sama po sebi nepoštena niti je kao takova valjani temelj za isticanje tužbenog zahtjeva predmetnog sadržaja, već se radi o valjanoj, zakonom dopuštenoj i određivoj činidbi koja predstavlja pravu volju ugovornih stranaka. Slijedom svega iznesenog predlaže se odbiti tužbu i tužbeni zahtjev tužitelja uz nalog tužitelju da tuženiku naknadi prouzročene parnične troškove sukladno odluci suda.

3. Ovaj sud donio je Presudu, poslovni broj: P-205/2021-50 od 17. srpnja 2024. koja je tijekom žalbenog postupka ukinuta Rješenjem Županijskog suda u Zadru, poslovni broj: GŽ-690/2024-2 od 21. kolovoza 2024., dakle ukinuta je Presuda ovog suda u dijelu točke I., II. i III. Presude i predmet u tom dijelu vraćen sudu prvog stupnja radi održavanja nove glavne rasprave s tim što se odluka o troškovima postupka u povodu pravnog lijeka ostavlja za konačnu odluku.

4. Tijekom dokaznog postupka izvršen je uvid u Ugovor o kreditu br. 9012075561 od 7. studenog 2006., zatim je saslušan svjedok Miroslav Bračun, provedeno je financijsko vještačenje po vještaku Andriji Ilakovcu, izvršen je uvid u podatke Porezne uprave od 2. travnja 2024. te je saslušana tužiteljica kao stranka u svrhu dokazivanja, zatim je saslušan svjedok Terezija Prišuta.

5. Tuženik je povukao prigovor na Nalaza i mišljenje vještaka Andrije Ilakovca, odnosno naveo da nema interes za provođenje dopunskog vještačenja i to podneskom od 10. travnja 2026.

6. Tužiteljica je podneskom od 28. studenog 2023. konačno precizirala tužbeni zahtjev, kako je to pobliže opisano u izreci.

6.1. Na temelju provedenog dokaznog postupka te na temelju analize i ocjene svakog dokazan posebno i svih dokaza skupa, sud je utvrdio da je precizirani zahtjev tužiteljice od 28. studenog 2023. osnovan do iznosa 4.090,48 eur.

7. Nesporno je među parničnim strankama da su stranke zaključile Ugovor o kreditu br. 9012075561 od 7. studenog 2006. na razdoblje od 84 mjeseca u iznosu od 30.300,00 CHF. Također je nesporno da je temeljem članka 4. Ugovora o kreditu kamatna stopa promjenjiva, sukladno Odluci o kamatama stopama kreditora.

8. Sporno je među parničnim strankama da li su odredbe Ugovora o kreditu zaključenog 7. studenog 2006., a pobliže opisane u izreci ništetne. Sporan je osnov i visina tužbenog zahtjeva.

9. Tuženik je stavio prigovor zastare utuženog potraživanja, te prigovor glede statusa potrošača tužiteljice.

9.1. Glede prigovora na status potrošača tužiteljice sud je izvršio uvid u podatke Porezne uprave od 2. travnja 2024. iz kojih je vidljivo da tužiteljica nije evidentirana kao obveznik poreza na dohodak za iznajmljivanje prostora. Također, iz iskaza tužiteljice je utvrđeno da stan za čiju adaptaciju je digla kredit nije koristila za iznajmljivanje nego za vlastite potrebe, te je također iz njenog iskaza utvrđeno da nikada nije bila obrtnik niti član trgovačkog društva. Stoga je utvrđeno da tužiteljica ima status potrošača sukladno članku 3. stavak 1. točka 1. Zakona o zaštiti potrošača (pročišćeni tekst "Narodne Novine" br. 19/22, 59/23) jer je tužiteljica u vrijeme zaključenja Ugovora o kreditu isti zaključila kao fizička osoba i Ugovor je zaključen u nekomercijalne svrhe.

10. Iz Nalaza financijskog vještaka Andrije Ilakovca utvrđeno je da je tužitelj više platio iznos od 872,51 eur na ime otplate kredita u CHF u odnosu na iznos koji bi bio dužan platiti da nije bilo povećanja kamatne stope. Također iz Nalaza je utvrđeno da je tužitelj više platio iznos od 4.090,48 eur na ime otplate kredita u CHF kao razlike primjene valutne klauzule vezane uz CHF. Nalaz vještaka sud je prihvatio kao objektivan sukladno pravilima znanosti i vještine.

11. Iz iskaza svjedoka, javnog bilježnika Miroslava Bračuna utvrđeno je da se ne sjeća stranke, te osim onoga što je u Ugovoru o kreditu navedeno, nije davao nikakva pojašnjenja, posebno ne o promjenjivoj kamatnoj stopi niti o tečaju.

11.1. Iz iskaza svjedokinje Terezije Prišute utvrđeno je da je bila zaposlenica kod tuženika, a tamo je radila i tijekom 2006. godine. Ne sjeća se tužiteljice niti kada je ona zaključila Ugovor o kreditu s tuženikom. Svjedokinja nije imala uputu od banke u vrijeme kada je tužiteljica zaključila Ugovor o kreditu da se prvenstveno prezentiraju i ugovaraju krediti u CHF-u. Ukoliko bi stranka koja bi zaključivala ugovor o kreditu postavljanja pitanja vezana za ugovor o kreditu, davala joj je odgovor.

11.2. Nadalje, iz iskaza tužiteljice je utvrđeno da je novac od kredita koristila za adaptaciju stana koji ima na Trgu pobjede u Slavonskom Brodu, a stan je bio star 50 godina. Vjerojatno je Ugovor pročitala. Znala je da se radi o promjenjivoj kamatnoj stopi ali nije znala da će rate kredita otići toliko visoko. Dobila je uz Ugovor i Otplatni plan. U trenutku zaključenja ugovora tužiteljica nije znala kada, zbog čega i iz kojih razloga će se mijenjati kamatna stopa. Nije znala da li bi mogla mijenjati koju odredbu Ugovora o kreditu kada joj je to dano u banci na potpis. Ugovor je vezan za tečaj švicarskog franka. Rata kredita je rasla i zbog tečaja franka. Nisu joj rekli u banci prilikom razgovora o kreditu da je za nju posebno rizično što zaključuje ugovor s promjenjivom kamatnom stopom i veže ga za tečaj CHF-a. Iz banke su ju zvali da može promijeniti u euro, ali tužiteljica to nije željela. U banci joj nisu rekli da HNB može utjecati na tečaj EUR-a, a ne može utjecati na tečaj CHF-a. Prvu ratu kredita tužiteljica je platila 1.700,00 kn, a zadnju 3.050,00 kn. U banci je dobila na potpis ranije tipski napisani ugovor.

11.3. Iskaz tužiteljice sud je prihvatio kao vjerodostojan jer potvrđuje bitne činjenice iz Ugovora o kreditu. Sud je utvrdio da je tužiteljica sklopila Ugovor o kreditu u osobne nekomercijalne svrhe. Nadalje, iz iskaza tužiteljice sud je utvrdio da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora s tužiteljicom, tužena nije u cijelosti informirala tužiteljicu o svim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke glede zaključenja ugovora o

kreditu, pa je to imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana.

11.4. Iskaz svjedoka Terezije Prišute nije bitan u ovom postupku obzirom da se ona ne sjeća tužiteljice niti njezinog zaključenog Ugovora s bankom.

12. Tužbeni zahtjev glede stečenog bez osnove s osnova valutne klauzule nije u zastari jer je tužba podnesena 7. travnja 2021., a rok zastare računa se od 14. lipnja 2018. od Presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, broj PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018.

12.1. Naime presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske br. PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018. točkom I. izreke potvrđena je presuda Trgovačkog suda u Zagrebu, broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. u dijelu točke 1.-7. izreke kojom se utvrđuje da je između ostalih i prednik tuženika u razdoblju od 1. siječnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana.

13. Sukladno članku 502. stavak 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 148/11. pročišćeni tekst, 25/13, 28/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23 - dalje: ZPP), udruge, tijela, ustanove i dr. organizacije koje su osnovane sukladno zakonu, koje se u sklopu svoje registrirane i propisno određene djelatnosti bave zaštitom zakonom utvrđenih kolektivnih interesa i prava građana, mogu kada je tako ovlaštenje posebnim zakonom izrijekom predviđeno i uz uvjete utvrđene tim zakonom, podnijeti tužbu (tužbu za zaštitu kolektivnih prava i interesa) protiv fizičke ili pravne osobe koja obavlja određene djelatnosti ili općenito radom, postupanjem, uključujući i propuštanje teže povređuje ili ozbiljno ugrožava takve kolektivne interese i prava.

14. U smislu članka 502.c ZPP-a, fizičke i pravne osobe mogu se u posebnim parnicama za naknadu štete pozivati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe po članku 502.a stavak 1. ZPP-a da su određenim postupanjem uključujući i propuštanjem tuženika povrijeđeno ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti. U tom slučaju sud će biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozivati. Dakle, odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa- "potrošač" u smislu postojanja povrede propisa zaštite potrošača, obvezuje ostale sudove u postupku koje potrošač pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika.

15. Uvidom u Ugovor o kreditu br. 9012075561 od 7. studenog 2006. vidljivo je da je isti zaključen između tuženika i tužitelja te da je iznos kredita 30.300,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti. Također, iz istog Ugovora je vidljivo da je redovna kamata 4,65% godišnja, promjenjiva u skladu s Odlukom o kamatnim stopama kreditora.

Nadalje, iz istog Ugovora je vidljivo da se kredit ugovara u valuti, a isplaćuje u kunskoj protuvrijednosti. Također je vidljivo iz Ugovora da je rok otplate 84 mjeseca.

16. Iz iskaza tužiteljice i financijskog vještaka je utvrđeno da se kamatna stopa kroz vrijeme trajanja kredita mijenjala.

17. Za ocjenu valjanosti ugovornih odredbi mjerodavan je Zakon o zaštiti potrošača (NN 96/03, nastavno ZPP/03) za razdoblje do 6. kolovoza 2007. do kada je taj zakon bio na snazi a potom od Zakon o zaštiti potrošača (NN 97/07, 125/07, nastavno ZZ/09), kada je isti stupio na snagu do 31. prosinca 2008.

18. Prema članku 84. ZZP/03 i prema članku 99. ZZP/09 određeno je da nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni poštene, ako su te odredbe jasne, lako razumljive i uočljive. Materija o nepoštenim odredbama u trgovačkim ugovorima regulirana je Zakonom o zaštiti potrošača koji je u tom u smislu lex specialis dok se odredbe Zakona o obveznim odnosima koji ovu materiju također regulira primjenjuje supsidijarno. O odredbi prema kojoj je redovna kamatna stopa tijekom postojanja ugovorne obveze promjenjiva, u skladu s odlukom banke se nije pojedinačno pregovaralo. Ugovor o kreditu ne sadrži ni referentnu stopu koja se primjenjuje na početnu kamatnu stopu niti precizira način utvrđivanja promjene kamatne stope jer donošenje odluke banke o promjeni kamate u skladu s tržišnim uvjetima se ne može smatrati preciznim načinom utvrđivanja promjene kamatne stope.

19. Prema članku 295. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/11, 78/15, 29/18, 126/21 – dalje ZOO) opći uvjet ugovora su ugovorne odredbe sastavljene za veći broj ugovora koji jedna ugovorna strana (sastavlja) prije ili u trenutku sklapanja ugovora predlaže drugoj strani, bilo da su sadržani u formalnom (tipskom) ugovoru bilo da se na njih ugovor poziva dok je stavkom 3. propisano da u slučaju neslaganja općih uvjeta posebnim pogodbu, vrijede ove posljednje.

20. Dakle, ugovor o kreditu ne sadrži niti referentnu stopu koja se primjenjuje na početnu kamatnu stopu ni precizan način utvrđivanja promjene kamatne stope. Sud cijeni da ugovorna odredba kojom se promjena ugovorene kamatne stope čini ovisnom o odluci banke, jeste jasna i uočljiva ali nije razumljiva jer je sigurno da visina kamatne stope ovisi isključivo o odluci banke a pri tome se ne navode kriteriji i mehanizmi promjene kamatne stope uslijed čega bi tužitelj mogao predvidjeti ekonomske posljedice koje iz toga proizlaze. Ugovorna odredba o promjeni kamatne stope je bitna ugovorna odredba, a ovisi isključivo o odluci jednog ugovaratelja – tuženika i sve to bez precizno određenih uvjeta, promjenjivosti referente stope za koje se veže promjena pa ista odredba na taj način uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, u ovom slučaju na štetu tužitelja, jer se kod takvih ugovaranja radi o situaciji da tuženik jednostrano određuje obvezuje koja se promjena ne može predvidjeti, a niti može konačno provjeriti pravilnost promjena jer za to nema pouzdanih kriterija.

21. Stoga je ovakvom ugovornom odredbom tuženik izbjegao utjecaj druge ugovorne strane na ocjenu u konkretnom slučaju, a to je u suprotnosti sa člankom 247. ZOO-a koja propisuje da je ugovor zaključen kada su se stranke suglasile o bitnim sastojcima ugovora. Zakon o zaštiti potrošača, a ni Zakon o obveznim odnosima ne

navode posebne kriterije za ocjenu je li neka ugovorna odredba protivna načelu savjesnosti i poštenja. Prema članku 4. ZOO-a propisano je da su u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanja prava i obveza iz tih odnosa sudionici dužni pridržavati se načela poštenja i savjesnosti. Poštovanje ovog načela znači postupati s povjerenjem prema osobi i interesima druge strane, međusobno se obavještavati o stanju pravnog posla i polagati račune, uvažavati interese obiju ugovornih strana glede tumačenja ugovora, razvijati međusobnu suradnju, suzdržavati se od dvoličnog i proturječnog ponašanja, njegovati otvorenost i iskrenost u vrijeme zasnivanja obvezno-pravnog odnosa, te pokazivati spremnost na potpuno i valjano ostvarenje i ispunjenje ugovorom preuzetih obveza. Riječ je o otvorenoj pravnoj normi koja samo načelno određuje na koji bi se način subjekti obveznog pravnog odnosa trebali ponašati, a pri tome je naglašena vjera odnosno povjerenje između ugovornih strana pa bi povjerenje trebalo biti ključ element načela savjesnosti i poštenja.

22. Uzimajući u obzir činjenicu da je kamata cijena, da je cijena kao što je navedeno bitni element ugovora o kreditu, te da mora biti određena odnosno određiva, samim time odredba koju koristi tuženik, a na temelju koje cijenu određuje prema odluci banke (jednostranost) bez unaprijed određenog čvrstog kriterija za promjenu, protivna je načelu savjesnosti i poštenja.

23. Obzirom na nespornu činjenicu da u ugovorima u kojima koristi predmetnu odredbu o promjeni kamatne stope, tuženik nije odredio referentnu stopu, da u vrijeme sklapanja ugovora nije bilo propisano, a ugovor u slučaju ugovaranja promjenjiva kamatne stope mora sadržavati element za koji se obveže promjene te način promjene, banka je kao savjesni gospodarstvenik, rukovodeći se načelom savjesnosti i poštenja, po ocjeni ovog suda trebala odrediti elemente za koje se veže promjena i način njihove promjene, no vodeći računa o svom interesu i koristeći činjenicu nepostojanja propisa koje mu takvo što nalaže, tuženik tužitelju kao potrošaču nameće ugovorne odredbe koje tužitelja stavljaju u neravnopravni položaj, a koje odredbe uzrokuju znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, a na štetu tužitelju, a što je suprotno načelu savjesnosti i poštenja.

24. Odlukom Visokog trgovačkog suda broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. ističe se da "iako nije zabranjeno istovremeno ugovoriti i valutnu klauzulu i promjenjivu kamatnu stopu, da činjenica što obveza potrošača istovremeno ovisi o dva ista promjenjiva elementa, čine tu obvezu posebno rizičnom jer u vrijeme zaključenja ugovora potrošač ne zna koji iznos glavnice kredita izražen u kunama će biti u obvezi tijekom dugoročne otplate vratiti banci, a ne zna ni koju će cijenu (redovnu kamatu) za to platiti. Iznos glavnice kredita koji je promjenjiv, a ovisi o odnosu švicarskog franka i kune ne mogu unaprijed znati niti na njega utjecati ni banke ni potrošači, dok iznos cijene ovisi i o iznosu glavnice (koji je neizvjestan) i o visini kamatne stope koja je tijekom postojanja obveze o ugovoru promjenjiva sukladno odluci banke dakle vjerovniku".

25. Nadalje, niti odredba Ugovora o valutnoj klauzuli nije bila razumljiva pa je tuženik morao informirati potrošača o njoj. Stoga Visoki trgovački sud RH u svom obrazloženju gore navedenom izričito navodi da su banke znale za opisani rizik koji sa sobom nosi CHF kao valuta utočišta, a nisu na adekvatan način usprkos svijesti o tome da potrošači to ne znaju i da im je zbog toga odredba kojom su glavicu vezali za CHF nerazumljiva, o tome obavijestili potrošača na način da svaki potrošač koji je vidio

reklame dobije i razumljivo upozorenje kako bi na temelju toga bio u mogućnosti donijeti informiranu odluku hoće li prihvatiti rizik koji nosi odredba kojom se glavnica veže uz valutu CHF ili neće.

26. I Trgovački sud kao i Visoki trgovački sud RH ocjenjuju da u opisanim okolnostima nijedna od navedenih banaka nije u odnosu na osobe i interese potrošača postupala obzirno, savjesno, moralno i pošteno te da je u trenutku ugovaranja spornih odredbi kojima se glavnica veže uz valutu uz CHF došla do značajne neravnoteže u pravnima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

27. Također, prema članku 3. stavak 1. Direktive 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra se nepoštenom ako su u suprotnosti sa uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzročili znatniju neravnotežu u pravima i obvezama strankama proizašlih iz ugovora. Po članku 5. iste Direktive u slučaju ugovora u kojem se potrošaču nude sve ili određene odredbe u pisanom obliku te odredbe uvijek moraju biti sročene jasno i razumljivo.

28. Sukladno članu 1111. ZOO-a, kad dio imovine neke osobe na bilo koji način pređe u imovinu druge osobe, a taj prijelaz nema pravne osove u nekom pravnom poslu, po odluci suda odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu, stjecatelj je dužan vratiti ga odnosno ako to nije moguće naknaditi vrijednost postignute koristi. Pod prijelazom imovine razumijeva se i stjecanje koristi izvršenom radnjom. Obveza vraćanja odnosno naknada vrijednosti nastaje i kada se nešto primi s obzirom na osnovu koja se nije ostvarila ili koja je kasnije otpala. U smislu članka 1115. ZOO-a, kada se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate i to ako je stjecatelj nepošten od dana stjecaja, a inače od dana podnošenja zahtjeva.

29. Obzirom da je ovaj sud utvrdio da su ugovorne odredbe ugovora o kreditu pobliže opisane u izreci zaključenog između stranaka ništetne, to sud nalazi da tužitelju pripada pravo da mu tuženi vrati što je temeljem takvih ništetnih odredbi naplatio i primio od tužitelja, cijeneći da je ništetnim odredbama tuženik tako naplaćeni novčani iznos stekao bez osnove, sukladno članku 1111. ZOO-a.

30. Na okolnosti visine tužbenog zahtjeva provedeno je financijsko vještačenje po stalnom sudskom vještaku financijske struke Andriji Ilakovcu.

30.1. Kao bitno iz Nalaza i mišljenja vještaka je utvrđeno, a na temelju dokumentacije koja je vještaku bila dostupna utvrdio je razliku tečaja za CHF koju je tužena primjenjivala prilikom svakog plaćanja svakog anuiteta u kunama naspram tečaja na dan korištenja kredita u iznosu 4.090,48 eur.

31. Stoga je sud glede glavne stvari odlučio kao u izreci, sukladno članku 1111. i 1115. ZOO-a.

31.1. Sukladno članku 29. ZOO-a odlučeno je i o zakonskim zateznim kamatama pobliže opisanim u izreci.

32. Sud nije odlučivao u smislu tzv. negativnih razlika na što je ukazivala tužena jer tužena u ovom postupku nije postavila niti protutužbeni zahtjev, niti procesno pravni prigovor radi prebijanja ili materijalno pravni prigovor prijeboja.

33. Sukladno članku 154. stavak 1. ZPP-a odlučeno je o troškovima postupka. Tuženik je dužan tužiteljici naknaditi parnični trošak u iznosu 4.376,25 eur koji troškovi su osnovani i sukladni Odvjetničkoj tarifi, a sastoje se od pristojbe na tužbu u iznosu 49,77 eur, troška sastava tužbe prema Tbr.7.točka 1.OT 200,0, eur, trošak vještačenja 451,26 eur, zastupanje na ročištu 24. svibnja 2021. 100,00 eur prema Tbr.9.točka 2.OT, zastupanje na ročištima 31. svibnja 2021., 23. studenog 2023., 20. ožujka 2024. i 3. lipnja 2024. 4x200,00 eur sve prema Tbr.9.točka 1.OT, ročište za objavu presude 100,00 eur prema Tbr.9.točka 3.OT, sastav podnesaka 12. svibnja 2021., 25. rujna 2021., 9. studenog 2021. i 28. studenog 2023. 4x200,00 eur sve prema Tbr.8.točka 1.OT, sastav podneska 7. siječnja 2022. 200,00 eur prema Tbr.8.točka 1.OT i sastav podneska 30. listopada 2023. 100,00 eur prema Tbr.8.točka 3.OT. Nadalje osnovani su parnični troškovi tužiteljice zastupanje na ročištu 11. veljače 2026., 26. ožujka 2026. i 23. lipnja 2026. 3x200,00 eur sve prema Tbr.9.točka 1.OT, ročište za objavu presude 100,00 eur prema Tbr.9.točka 3.OT. Osnovica za PDV iznosi 3.501,00 eur, a PDV je 875,25 eur.

33.1. Prema pravnom shvaćanju Suda Europske unije u predmetu C-244/19 u presudi od 16. srpnja 2020., između ostaloga je rečeno da se obvezivanje potrošača (tužitelja), koji je u cijelosti uspio u pogledu nepoštenosti spornih odredbi ugovora o kreditu, da naknadi parnični trošak tuženiku (trgovcu), protivi načelu djelotvornosti, jer ishod podjele troškova postupka koji ovisi samo o neosnovano plaćenim iznosima čiji se povrat nalaže, može potrošača odvratiti od ostvarenja navedenog prava. Stoga, budući da je tužitelj u ovoj pravnoj stvari uspio sa zahtjevom za utvrđenje ništetnosti ugovornih odredbi te djelomično i sa zahtjevom na isplatu, tuženik nema pravo na naknadu parničnog troška.

34. Stoga je odlučeno kao u izreci.

Slavonski Brod, 29. srpnja 2026.

Sudac
Pavo Garić

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku 15 dana od dana primitka prijepisa iste. Žalba se podnosi putem ovog suda Županijskom sudu, u tri istovjetna pisana primjerka.

Broj zapisa: **9-3088b-56d2d**

Kontrolni broj: **023f8-bcdfb-f4361**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Slavonskom Brodu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.